
NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn darparu ar gyfer cymorth ariannol i fyfyrwyr sy'n dilyn cyrsiau addysg uwch dynodedig sy'n dechrau ar neu ar ôl 1 Awst 2018. Maent hefyd yn darparu cymorth ar gyfer cyrsiau sy'n dechrau cyn y dyddiad hwnnw ac sy'n cael eu troi wedi hynny o gyrsiau llawnamser i gyrsiau rhan-amser neu o gyrsiau rhan-amser i gyrsiau llawnamser ar neu ar ôl 1 Awst 2018.

Mae Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrrwyr) (Cymru) 2017 ("Rheoliadau 2017") yn parhau mewn grym fel y'u diwygir gan reoliad 100 o'r Rheoliadau hyn ac Atodlen 6 iddynt. Mae Rheoliadau 2017 yn gymwys i'r ddarpariaeth o gymorth i fyfyrwyr sy'n parhau ar gyrsiau a ddechreuwyd ganddynt ar neu ar ôl 1 Medi 2017 a chyn 1 Awst 2018. Mae Rheoliadau 2017 hefyd yn gymwys i gyrsiau penben (o fewn yr ystyr yn y Rheoliadau hynny) ac mewn perthynas â chysiau pan fo statws myfyriwr wedi trosglwyddo o dan reoliad 8, 75, 102 a 114 o Reoliadau 2017 neu baragraff 11 o Atodlen 4 iddynt, pa un a yw'r trosglwyddiad hwnnw yn digwydd cyn, ar neu ar ôl 1 Awst 2018.

Er mwyn cymhwyso i gael cymorth o dan y Rheoliadau hyn, rhaid i fyfyriwr fod yn "myfyriwr cymwys". I fod yn fyfyriwr cymwys, rhaid i berson fodloni'r darpariaethau cymhwystra yn Rhan 4 (Pennod 2, Adran 1) ac unrhyw ofynion cymhwystra eraill a nodir mewn manau eraill yn y Rheoliadau. Rhaid i fyfyriwr cymwys fodloni hefyd y gofynion penodol sy'n gymwys i bob math o gymorth ariannol.

I fod yn fyfyriwr cymwys, rhaid i berson ddod o fewn un o'r categorïau a nodir yn Atodlen 2. Mae'r rhan fwyaf o categorïau yn Atodlen 2 yn ei gwneud yn ofynnol i'r myfyriwr breswyllo fel arfer yng Nghymru (ac eithrio categorïau 4(1)(a)(iv) – (vi) a chategori 6(1)). At ddibenion y Rheoliadau hyn, ystyrir bod person sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru, Lloegr, yr Alban, Gogledd Iwerddon, Ynysoedd y Sianel neu Ynys Manaw, o ganlyniad i symud o un o'r ardaloedd hynny at ddiben ymgymryd â chwrs dynodedig, yn preswyllo fel arfer yn y lle y symudodd y person hwnnw ohono (Atodlen 2, paragraff 9(1)).

Penderfynir ar y cyfnod y mae myfyriwr yn gymwys i gael cymorth ar ei gyfer o dan y Rheoliadau hyn yn unol â rheoliadau 12 i 23. Mae rheoliadau 24 i 27 yn cyfyngu ar argaeledd cymorth pan fo myfyriwr wedi ymgymryd ag astudio blaenorol penodol. O dan amgylchiadau penodol, caiff myfyriwr cymwys drosglwyddo o un cwrs dynodedig i gwrs dynodedig arall, gan gynnwys o gwrs llawnamser i gwrs rhan-amser ac i'r gwrthwyneb (rheoliadau 28 i 31).

Nid yw cymorth ond ar gael o dan y Rheoliadau hyn mewn cysylltiad â chysiau "dynodedig" o fewn ystyr rheoliadau 5 ac 8. Darperir cymorth i fyfyrwyr cymwys sy'n ymgymryd â chwrs dynodedig ble bynnag y bônt yn astudio yn y Deyrnas Unedig.

Mae'r Rheoliadau hyn yn darparu set graidd o reolau ar gyfer y ddarpariaeth o gymorth i fyfyrwyr cymwys pa un a ydynt yn astudio'n llawnamser, yn rhan-amser, ar gyrsiau rhyngosod neu ar gyrsiau dysgu o bell. Mae unrhyw wahaniaethau yn y ffordd y mae'r cyrsiau hynny yn cael eu trin wedi eu rhagnodi yn y rheoliadau perthnasol. Ni fydd myfyrwyr cymwys sy'n ymgymryd â chysiau rhan-amser yn gymwys i gael cymorth o dan y Rheoliadau hyn mewn cysylltiad â blwyddyn academiaidd pan fo dwysedd astudio'r myfyriwr ar gyfer y flwyddyn honno yn llai na 25% (rheoliad 13). Mae Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ynghylch dehongli termau allweddol penodol ac mae paragraff 5 o Atodlen 1 yn nodi sut y mae "dwysedd astudio" i gael ei gyfrifo.

Mae Rhan 5 o'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ar gyfer ceisiadau am gymorth (rheoliad 32), terfynau amser ar gyfer ceisiadau (rheoliad 33) ac mae rheoliad 34 yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud unrhyw ymholiadau y maent yn meddwl eu bod yn angenrheidiol er mwyn gwneud

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/08/2018.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrrwyr) (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

penderfyniad ar gais ac er mwyn hysbysu ceisydd am benderfyniad. Mae'r Rhan hon yn gosod rhwymedigaethau ar fyfyrwyr cymwys i ddarparu gwybodaeth i Weinidogion Cymru (rheoliad 35), i ymrwmo i gontract ar gyfer benthyciad (rheoliad 36) a rhwymedigaeth ar awdurdodau academiaidd i hysbysu Gweinidogion Cymru pan fo myfyriwr wedi peidio ag ymgymryd â chwrs (rheoliad 37).

Mae cymorth o dan y Rheoliadau hyn ar gael ar ffurf y grantiau a'r benthyciadau a ganlyn-

- a. benthyciad at ffioedd dysgu (Rhan 6);
- b. grant sylfaenol a grant cynhaliath (Rhan 7);
- c. benthyciad cynhaliath (Rhan 8);
- d. grant myfyriwr anabl (Rhan 9);
- e. grantiau at deithio (Rhan 10);
- f. grantiau ar gyfer dibynyddion (Rhan 11);
- g. grant myfyriwr ôl-raddedig anabl (Rhan 15);
- h. benthyciadau at ffioedd colegau Oxbridge (Rhan 16).

Er mwyn cymhwyso i gael benthyciad at ffioedd dysgu, grant sylfaenol, grant cynhaliath, benthyciad cynhaliath, grant myfyriwr anabl, grant at deithio, neu grantiau ar gyfer dibynyddion, rhaid i fyfyriwr cymwys fodloni'r amodau cymhwyso ar gyfer y mathau hynny o gymorth. Er mwyn bod yn gymwys i gael cymorth, rhaid i fyfyrwyr cymwys sy'n dymuno ymgymryd â chwrs dysgu o bell, yn ychwanegol at fodloni'r amodau cymhwyso, fod yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academiaidd gyntaf y cwrs. Nid yw'r gofyniad hwn yn gymwys i fyfyrwyr nad ydynt yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academiaidd gyntaf y cwrs oherwydd eu bod hwy, neu eu perthynas agos, yn gwasanaethu fel aelod o lynges, byddin neu lu awyr rheolaidd y Goron y tu allan i Gymru. Nid yw myfyrwyr cymwys sy'n ymgymryd â chyrсияu dysgu o bell yn gymwys i gael grantiau at deithio, grantiau ar gyfer dibynyddion, na benthyciadau at ffioedd colegau Oxbridge (yn ddarostyngedig i'r eithriad ym mharagraff 3(4) o Atodlen 5).

Nid yw grantiau at ffioedd a oedd yn daladwy o dan Reoliadau 2017 ar gael o dan y Rheoliadau hyn ac maent wedi eu disodli gan fenthyciadau at ffioedd dysgu sy'n daladwy yn unol â Rhan 6. Mae Rhan 7 yn darparu ar gyfer talu grant sylfaenol newydd a grant cynhaliath. Mae'r grant sylfaenol yn daliad o £1,000 ar gyfer myfyrwyr cymwys sy'n ymgymryd â chyrсияu llawnamser ac ar gyfer myfyrwyr cymwys sy'n ymgymryd â chyrсияu rhan-amser mae'n £1,000 wedi ei luosi â dwysedd eu hastudio.

Penderfynir ar swm y grant cynhaliath sy'n daladwy i fyfyrwyr llawnamser drwy gyfeirio at drefniadau byw'r myfyriwr, incwm ei aelwyd a pha un a yw'n berson sy'n ymadael â gofal (rheoliad 46). Penderfynir ar swm y grant cynhaliath sy'n daladwy i fyfyrwyr rhan-amser drwy gyfeirio at incwm aelwyd y myfyriwr, pa un a yw'n berson sy'n ymadael â gofal a dwysedd ei astudio (rheoliad 47). Cyfrifir incwm aelwyd myfyriwr cymwys yn unol â Rhan 2 o Atodlen 3. Mae "person sy'n ymadael â gofal" at y dibenion hyn wedi ei ddiffinio yn rheoliad 49.

Mae Pennod 4 o Ran 7 o'r Rheoliadau hyn yn darparu i daliad cymorth arbennig gael ei wneud i fyfyriwr cymwys sy'n bodloni un o'r amodau cymhwyso yn rheoliad 51 ac sy'n cymhwyso i gael grant sylfaenol neu grant cynhaliath. Bwriedir i'r taliad cymorth arbennig dalu am gostau llyfrau ac offer, treuliau teithio a chostau gofal plant yr eir iddynt gan fyfyriwr cymwys sy'n ymgymryd â chwrs dynodedig.

Mae benthyciadau cynhaliath yn daladwy i fyfyriwr cymwys yn unol â Rhan 8 o'r Rheoliadau hyn. Bydd myfyriwr cymwys yn cymhwyso i gael benthyciad cynhaliath oni bai bod un o'r eithriadau yn rheoliad 54 yn gymwys i'r myfyriwr. Cyfrifir swm y benthyciad cynhaliath sydd ar gael yn unol â rheoliadau 55 i 57 ar gyfer myfyrwyr llawnamser a rheoliad 58 ar gyfer myfyrwyr rhan-amser.

Mae Rhan 9 o'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth mewn cysylltiad â grantiau myfyrwyr anabl. Mae'r amodau cymhwyso ar gyfer grantiau o'r fath wedi eu nodi yn rheoliad 62. Swm y grant

sydd ar gael i fyfyrwyr anabl yw'r swm y mae Gweinidogion Cymru yn meddwl ei fod yn briodol ac nad yw'n fwy na swm cyfanredol y terfynau sy'n gymwys mewn cysylltiad â'r Achosion a restrir yn rheoliad 63(2).

Mae Rhan 10 o'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth mewn cysylltiad â grantiau at deithio; gan gynnwys grantiau at deithio ar gyfer myfyrwyr meddygol (rheoliad 65) ac ar gyfer astudio neu waith dramor (rheoliad 66).

Mae Rhan 11 yn gwneud darpariaeth ar gyfer grantiau i fyfyrwyr cymwys mewn cysylltiad â'r costau sy'n gysylltiedig â dibynyddion penodol. Mae tri grant ar gael; grant oedolion dibynnol (Pennod 2), grant dysgu ar gyfer rhieni (Pennod 3) a grant gofal plant (Pennod 4). Er mwyn cymhwyso i gael grant, rhaid i fyfyrwr cymwys fodloni'r amodau cymhwyso penodol ar gyfer y grant hwnnw a'r amodau cymhwyso yn rheoliad 69.

Mae Rhan 12 yn gwneud darpariaeth ar gyfer myfyrwyr sy'n cymhwyso i gael mathau penodol o gymorth ran o'r ffordd drwy flwyddyn academiaidd. Pan fo myfyrwr yn cymhwyso i gael benthyciad cynhaliaeth neu grant yn ystod blwyddyn academiaidd, ni thelir y cymorth hwnnw ond mewn cysylltiad â'r chwarteri academiaidd yn dilyn y digwyddiad sy'n sbarduno eu cymhwystra. Ni fydd benthyciad cynhaliaeth ond yn daladwy os yw'n chwarter y byddai'r benthyciad fel arall yn daladwy mewn cysylltiad ag ef o dan reoliad 85(6) a (7).

Mae Rhan 13 o'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth mewn cysylltiad â thaliadau, gordaliadau ac adennill taliadau.

Mae rheoliadau 93 i 95 yn gwneud darpariaeth i gymorth sy'n daladwy o dan y Rheoliadau hyn gael ei ostwng o dan amgylchiadau penodol; gan gynnwys pan fo myfyrwr cymwys yn dod yn garcharor, yn rhoi'r gorau i ymgymryd â'r cwrs presennol am unrhyw gyfnod, neu pan fo ei gymhwystra wedi dod i ben neu wedi cael ei derfynu, yn ystod blwyddyn academiaidd.

Mae Atodlen 3 yn ymwneud â chyfrifo incwm. Mae Rhan 2 o Atodlen 3 yn darparu ar gyfer y ffordd y bydd incwm aelwyd myfyrwr cymwys yn cael ei gyfrifo at ddibenion penderfynu ar swm y grant cynhaliaeth, y grant at deithio a'r grantiau ar gyfer dibynyddion a all fod yn daladwy i'r myfyrwr cymwys. Er mwyn cyfrifo incwm aelwyd mae angen cyfrifo incwm trethadwy ac incwm gweddilliol pob person sydd ar yr aelwyd. Mae Rhan 3 o Atodlen 3 yn nodi ystyr incwm trethadwy at y dibenion hyn. Mae Rhan 4 o Atodlen 3 yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfrifo incwm gweddilliol person. Mae Rhan 5 o Atodlen 3 yn gwneud darpariaeth ynghylch cyfrifo incwm net at ddibenion penderfynu a yw myfyrwr cymwys yn cymhwyso i gael grant oedolion dibynnol, ac at ddibenion cyfrifo swm y grant ar gyfer dibynyddion sy'n daladwy i'r myfyrwr.

Mae Rhan 15 ac Atodlen 4 yn gwneud darpariaeth ar gyfer cymorth i fyfyrwyr ôl-raddedig sydd ag anableddau.

Mae Rhan 16 ac Atodlen 5 yn gwneud darpariaeth ar gyfer "benthyciadau at ffioedd colegau Oxbridge". Benthyciadau yw'r rhain mewn cysylltiad â'r ffioedd coleg sy'n daladwy gan fyfyrwr Oxbridge cymwys (fel y'u diffinnir ym mharagraff 3 o Atodlen 5) i goleg neu neuadd breifat barhaol ym Mhrifysgol Rhydychen, neu i un o golegau Prifysgol Caergrawnt, mewn cysylltiad â phresenoldeb y myfyrwr ar gwrs Oxbridge dynodedig (fel y'i diffinnir ym mharagraff 2 o Atodlen 5).

Mae Rhan 17 ac Atodlen 6 yn cynnwys diwygiadau i Reoliadau 2017.

Atodlen 7 yw'r atodlen olaf i'r Rheoliadau hyn ac mae'n cynnwys y mynegai o dermau wedi eu diffinio.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth yr Is-adran Addysg Uwch, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ.

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/08/2018.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Addysg (Cymorth i Fyfyrrwyr) (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.